

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Sociologie și Psihologie
1.3 Catedra	Departamentul de Științe ale Educației
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Pedagogie Profesor în învățământul gimnazial – COD COR 233002 • Consilier școlar – COD COR 235903 • Asistent de cercetare în Pedagogie – COD COR 235102

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>EDUCAȚIE TIMPURIE</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Otilia Bersan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. înv. preșcolar, Drd. Alexandra Venter						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					5
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	22				
3.8 Total ore pe semestru	50				
3.9 Numărul de credite	2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Cursul se va desfășura în format fizic, conform orarului. <i>Suporturile de curs și seminar vor fi postate în Classroom. Cod Classroom: cyykwsm</i>
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Seminarul se va desfășura fizic, în spațiile UVT cu capacitate de min 30 de locuri

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	PRC1.1. Studentul va putea să identifice și aprecieze critic cunoașterea pedagogică necesară în proiectarea activităților de educație și formare: concepte, etape, modele, metode, tehnici și scenarii alternative în proiectare; particularități psiho-sociale ale grupurilor educaționale, softuri educaționale;
Abilități	PRA3.2. Studentul va putea să aplice metodologii, tehnici și instrumente de bază specifice evaluării rezultatelor obținute în diferite contexte educaționale/ de formare profesională continuă; PRA3.4. Studentul va putea să utilizeze criterii și metode standard de apreciere a calității/oportunității metodelor, instrumentelor și proceselor de evaluare;
Responsabilitate și autonomie	PRRA1. Studentul va putea să aplice principiile și normele deontologice profesionale fundamentat pe opțiuni valorice explicite specifice specialistului în Științele Educației,.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
CURSUL 1: Delimitări conceptuale, obiective și domenii de dezvoltare ale copilului antepreșcolar	Prelegere dezbateri explicația	Principii și valori ce stau la baza educației timpurii Domeniile de dezvoltare ale copilului: socio-emoțional, limbaj și comunicare, cognitiv, atitudinal etc. Caracteristicile și specificul învățării copiilor de la naștere la 3 ani Învățarea în primul an de viață Învățarea în etapa antepreșcolară Cerințe generale privind organizarea spațiului fizic pentru educația și dezvoltarea copilului de la naștere la 3 ani
CURSUL 2 Interacțiunea cu adultul și siguranța emoțională a copilului până la vârsta de 3 ani	Prelegerea, explicația, exercițiul dezbateri	Interacțiunea cu adultul și siguranța emoțională a copilului până la 3 ani Tipuri și faze ale atașamentului copil – părinte / adult Rolul educatorului / puericultorului / cadrului didactic în stabilizarea unei relații bazate pe încredere, atașament și siguranță Expresii utile în stabilirea unei relații bazate pe atașament, expresii motivatoare și încurajatoare pentru copiii mici Jocuri și activități educaționale specifice etapei 0-3 ani.

CURSUL 3: Centre de jocuri pentru copiii sub 3 ani	Prelegerea, dezbaterea, exercițiul	Centre de jocuri pentru copiii sub 3 ani – exemple și categorii Organizarea programului unei zile, în creșă și în familie Organizarea programului într-o creșă – activități pe ore și momente ale zilei Rutinele și tranzițiile în educația timpurie
CURSUL 4: Preșcolaritatea	Prelegerea, expunerea, explicația, dezbaterea	Rolurile profesorului pentru învățământ preșcolar Curriculum pentru educație timpurie, 2019 Aspecte ale vârstelor preșcolare Conținutul temelor anuale de studiu – planul anual de studiu din grădiniță Proiectele și activitățile tematice
CURSUL 5: Domenii de dezvoltare pentru copiii între 3-6/7 ani	Prelegerea, expunerea, explicația, dezbaterea	Domeniile de dezvoltare – pentru 3-6/7 ani Dezvoltare fizică, sănătate și igienă personală Dezvoltarea socio-emoțională Dezvoltarea limbajului și a comunicării Dezvoltarea cognitivă Dezvoltarea capacității și atitudinii de învățare
CURSUL 6: Domenii experiențiale. Exemple de activități pentru copii între 3-6/7 ani	Prelegerea, expunerea, explicația, dezbaterea	Activități derulate pe domenii experiențiale (ADE), activități liber alese (ALA), activități pentru dezvoltare personală (ADP), activități desfășurate în perioada după-amiezii Predarea integrată și activitățile tematice Strategii de învățare prin cooperare
CURSUL 7: Efecte pozitive ale educației timpurii. Exemple de activități derulate în grădiniță și în afara ei	Prelegerea, expunerea, explicația, dezbaterea	Etapele implicării în joc Exemple de jocuri didactice Centrarea procesului educațional pe copil Activitățile de consiliere a părinților, lectoratele cu părinții Activitățile extracurriculare și extrașcolare

Bibliografie

1. Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, „Rolul și responsabilitățile personalului didactic în protecția și promovarea drepturilor copilului”, București, Editura Trei, 2006
2. Anghelescu Carmen, „Bebelușul este o persoană”, Humanitas, 2002
3. Bersan O. (coordonator). Ghid de educație timpurie. Aspecte practice ale activităților instructive – educative din grădiniță. Editura EUVT, Timișoara, 2025
4. Catalano, H., Albulescu I., (2022). Educația timpurie antepreșcolară. Ghidul cadrului didactic. Editura Didactica Publishing House
5. Dombro Amy Laura, Colker Laura J, Dodge Diane Trister, „The creative curriculum for infants and toddlers”, Teaching Strategies, 2001
6. Nedelcu, A, Ulrich, C, Studiu privind implementarea strategiei privind educația timpurie și analiza practicilor promițătoare în educația timpurie din România, Editura Alfa LMD, București (studiu inițiat și publicat de UNICEF), 2015
7. Pânișoară, G.(2022). Parenting de la A la Z, Editura Polirom
8. Păun Emil, „Educația timpurie în grădinițele de copii în România într-un deceniu de tranziție”, UNICEF, Vanemmonde, 2000
9. Păun Emil, Romiță Iucu – Colectiv de autori, „Educația Preșcolară în România”, Polirom, 2002
10. Stan, L. (2016) Dezvoltarea copilului și educația timpurie, Editura Polirom
11. Stan L. (2016) Educația timpurie, Probleme și soluții, Editura Polirom, Iași.
12. Squibb Betty, Deitz J Sallz, „Activități de învățare pentru copiii foarte mici (de la naștere la 3 ani)”, UNICEF, Vanemmonde, 2005

13. Vrășmaș, Ecaterina (coord.) „Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități”, RENINCO – UNICEF, 2001.
14. **** „Educația timpurie în România”, Step by Step-IOMC-UNICEF, Vanemmonde, 2004.
15. Bunesu, G. , Alecu, G. , Badea, D. , Educația părinților, Strategii și programe, E.D.P., București, 1997
16. Gongea, E. , Breban, S. , Ruiu, G. , Activități bazate pe inteligențe multiple, Editura Reprograph, Craiova, 2002
17. Ionescu, M. , Ciucureanu, M. , Preda, V. , Centrele de resurse pentru părinți din învățământul preșcolar, Editura Mark Link, București, 2004
18. Kirten A. Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh, Crearea claselor orientate după necesitățile copilului
19. Vrășmaș, E. , Consilierea și educația părinților, Editura Aramis, București, 2002
20. *** Cum să devenim părinți mai buni, Editura Lumen, 2002, traducere și adaptare: Luminița Costache, Livia Trif, Brenda Padina și Cezar Iliescu-Halt
21. Neamțu, Cristina, Gherguț, Alois, Psihopedagogie specială, Polirom, Iași, 2000.
22. Preda, Viorica, Educația pentru știință în grădiniță, Editura Compania, București, 2000.
23. Rogers, Cosby S., Sawyers, Janet K, Play in the Lives of Children, N.A.E.Y.E.C, Washington D.C., 1988.
24. Tătaru, L. (coord.), Glava, A. (coord.), Chiș, O. (coord.), & Ghiș, V. (referent științific), (2014), PIRAMIDA CUNOAȘTERII, Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar, Pitești: Editura Diamant
25. Lespezanu, M., (2007), TRADIȚIONAL și MODERN în învățământul preșcolar românesc – o metodică a activităților instructiv – educative în grădinița de copii, București: Editura Omfal Esențial
26. Pânișoară, I. O. (coord.), Manolescu, M. (coord.), (2019), Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Volumul I, Iași: Editura Polirom
27. Pânișoară, I. O. (coord.), Manolescu, M. (coord.), (2019), Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Volumul II, Iași: Editura Polirom
28. Curriculum pentru Educație Timpurie, (2019), MEN

Surse web:

https://www.edu.ro/sites/default/files/Curriculum%20ET_2019_aug.pdf

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/teaching-and-learning-early-childhood-education-and-care-8_ro

http://www.isj.sv.edu.ro/images/Docs/Discipline/invatamnat_preprimar/2017/Documentatii_curriculare_si_metodice/Strategia_nationala_privind_educatia_timpurie.pdf

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_cor3.pdf

7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
<p>I. Alegeți unul dintre domeniile de dezvoltare (0-3 ani) și prezentați activități practice – aplicative care susțin dezvoltarea copilului</p> <p>Cum stimulăm învățarea copiilor în primul an de viață?</p> <p>Cum organizăm spațiul fizic pentru educația și dezvoltarea copilului de la naștere la 3 ani?</p>	<p>Expunerea</p> <p>Prezentarea orală</p> <p>Analiza de conținut</p>	
<p>II. Cum asigurăm siguranța emoțională a copilului până la vârsta de 3 ani?</p> <p>Care sunt tipurile și fazele atașamentului copil – părinte / adult?</p> <p>Cum poate stabili educatorul / puericultorul / cadrul didactic o relație bazată pe încredere, atașament și siguranță cu copilul sub 3 ani?</p> <p>Ce expresii utile putem folosi în stabilirea unei relații bazate pe atașament, expresii motivatoare și încurajatoare pentru copiii mici?</p> <p>Ce categorii de activități educaționale propice pentru educarea</p>	<p>Problematizare</p> <p>Analiză reflectivă</p>	

ante-preșcolarilor putem organiza în creșă / grădiniță / acasă?			
<p>III. Cum putem realiza eficient organizarea programului copilului antepreșcolar în familie?</p> <p>Ce activități pentru timp liber pot fi realizate cu antepreșcolarii?</p> <p>Ce repere poate avea organizarea programului într-o creșă / grădiniță?</p> <p>Dați min. 3 exemple practic – aplicative de activități ce se pot realiza în cadrul unui centru de jocuri, cu copiii antepreșcolari (0-3 ani)</p> <p>Care este rolul rutinelor în învățare?</p>	<p>Prezentarea orală</p> <p>Analiza</p> <p>Dezbateră</p>		
<p>IV. Ce aspecte definitorii ale vârstelor preșcolare putem enumera?</p> <p>Cum ați rezuma principalele aspecte ale noul curriculum pentru educație timpurie, 2019 ?</p> <p>Prezentați min. 3 activități educative ce se pot realiza în cadrul unei teme anuale de studiu în grădiniță (la alegere)</p> <p>Prezentați, utilizând un exemplu concret, rolul și eficiența unui proiect tematic în grădiniță</p>	<p>Prezentarea orală</p> <p>Analiza</p> <p>Dezbateră</p>		
<p>V. Cum rezumați principalele aspecte ale unui domeniu de dezvoltare pentru preșcolari (la alegere). Folosiți obligatoriu exemple concrete de activități ce susțin dezvoltarea copilului în acel domeniu:</p> <p>Dezvoltare fizică, sănătate și igienă personală</p> <p>Dezvoltarea socio-emoțională</p> <p>Dezvoltarea limbajului și a comunicării</p> <p>Dezvoltarea cognitivă</p> <p>Dezvoltarea capacității și atitudinii de învățare</p>	<p>Prezentarea orală</p> <p>Analiza</p> <p>Dezbateră</p>		
<p>VI. Alegeți un domeniu experiențial și prezentați min. 3 exemple concrete de activități ce se pot realiza cu preșcolarii în cadrul acelui domeniu.</p> <p>Cum se realizează predarea unor activități integrate?</p> <p>Care este rolul activităților liber-alese pentru preșcolari?</p> <p>Care este rolul activităților pe centre de interes în educarea copiilor preșcolari?</p> <p>Care este rolul activităților pentru dezvoltarea personală în educarea copiilor preșcolari?</p> <p>Care este rolul activităților extra-școlare și al activităților extra-curriculare cu preșcolarii?</p>	<p>Prezentarea orală</p> <p>Analiza</p> <p>Dezbateră</p>		
<p>VII: Ce cerințe poate avea jocul pentru copiii mici?</p> <p>Ce categorii de jocuri pentru preșcolari cunoașteți?</p> <p>Ce înseamnă centrarea procesului educațional pe copil?</p> <p>Cum realizăm învățarea prin cooperare în grădiniță?</p> <p>Ce practici pozitive de comunicare cu preșcolarul putem aplica?</p> <p>Realizați o scurtă structură a unei activități de consiliere a părinților (lectorat). Propuneți tema, aspectele de discutat, rezultate anticipate etc.</p>			

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota
----------------	--------------------------	------------------------	----------------------

			finală
9.4 Curs	<p>Cunoașterea conținuturilor prezentate la curs. Participarea activă, interacțiunea și punerea de probleme, găsirea de soluții, comentarea și argumentarea conținuturilor.</p> <p>Examenul scris (conținând 3 subiecte) se va desfășura în cadrul sesiunii. Studenții vor primi subiectele de examen la ora aferentă examenului, având ca timp o oră și jumătate pentru răspuns. Fiecare subiect va avea 3 puncte + 1 punct din oficiu.</p> <p>Studierea bibliografiei</p>	Examen scris	50 %
9.5 Seminar / laborator	<p>Pentru ca activitatea de seminar să fie evaluată pe parcursul semestrului este obligatorie prezentarea orală a min. unei teme (unei întrebări / sarcini de seminar) la alegerea studentului. Prezentarea poate fi însoțită de un suport vizual (de ex. Power Point, Canva, Prezi etc.). Se vor puncta: prezentarea liberă, fluiditatea argumentelor și ideilor, marcarea surselor bibliografice în text și la finalul prezentării. După ce prezentarea a fost realizată fizic, în cadrul seminarului, aceasta se încarcă în Classroom în format word sau PDF. Condițiile materialului word/pdf: scriere TNR, 12, spațiere de 1.5, min 3 pagini de text + bibliografie aferentă.</p> <p>Prezentarea temei va fi structurată astfel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pagina de titlu, numele studentului; 2. Fundamentarea teoretică (descrierea conceptelor) în care citarea surselor se face conform standardelor APA 7, de exemplu: <ol style="list-style-type: none"> a. În text: <ul style="list-style-type: none"> • Dacă este preluată ideea unui autor: (Predescu, 2009) • Dacă se citează autori: (Dârjan & Luștea, 2009, p. 23) • Dacă se folosește o citare preluată de la alt autor, nu din original, se indică în text utilizând prepoziția apud: (White, 1999, apud Al Ghazi, 2004) • Pentru figuri/tabele: Fig. 1: Dimensiunile experienței metacognitive în condițiile disabilității vizuale (Borca, 2009, p. 41) b. În lista bibliografică: <ul style="list-style-type: none"> • Carte cu autor unic Dumitru, I. (2008). Consiliere psihopedagogică. Bazele teoretice și sugestii practice. Iași: Editura Polirom. • Carte cu mai mulți autori Sava, S., & Ungureanu, D. (coord.) (2005). Introducere în educația adulților. Timișoara: Editura Mirton. • Capitol într-o carte Predescu, M. (2006). Opțiuni strategice în proiectarea și realizarea activităților centrate pe elev. În L. Șoitu & R. Cherecea (coord.), Strategii educaționale centrate pe elev. (p. 144-173). București: Editura Alpha. • Articol publicat în reviste de specialitate Danciu, L. (2009). Methodological Alternatives in the Complex Therapy of Children's Communication and Speech Disorders. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 1(1), 1658- 1662. • Articol internet Crașovan, M. (2005). „Mentoratul la distanță - posibilități și limite”. Accesat la adresa 	Prezentarea orală a unei teme, la alegere. Această prezentare va fi încărcată în platforma Classroom, obligatoriu, până la finalul activității didactice aferente sem I.	50%

	http://www.ris.uvt.ro/ris/RIS%20nr%204%20decembrie%202005.pdf în data de 3 dec. 2023 3. Exemple concrete, practic - aplicative, în cazul în care tema se pretează pentru acestea 4. Bibliografie Prezentarea live va avea min. 7 pagini / slide-uri și poate fi însoțită de imagini, video etc, în anexe.		
9.6 Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nota 5, cu 1 punct din oficiu la examenul scris</i> • <i>Minim 3 prezențe la activitățile de curs și 3 la cele de seminar. Prezențele din cadrul seminarului pot fi realizate la orice grupă, conform orarului. Seminarele se vor derula cu 4 grupe - PIPP și o grupă - Pedagogie. <u>Studentii care lucrează își pot adapta orarul, indiferent de grupă și pot participa la seminar cu orice grupă</u></i> • <i>Nota 5 obținută în urma prezentării lucrării de seminar și a încărcării acesteia în platforma classroom. Nota va fi comunicată în platforma classroom, individual.</i> • <i>Prezentarea orală face parte din activitatea studentului pentru seminar, presupune o evaluare pe parcursul semestrului și este o condiție obligatorie pentru intrarea în examen.</i> 			

Data completării
16.09.2025

Semnătura titularului de curs
Conf. univ. dr. Otilia Bersan

Semnătura titularului de seminar
Drd. Alexandra Venter

Data avizării în departament
17.09.2025

Semnătura directorului de departament,
Conf. Univ. Dr. Claudia Borca

